

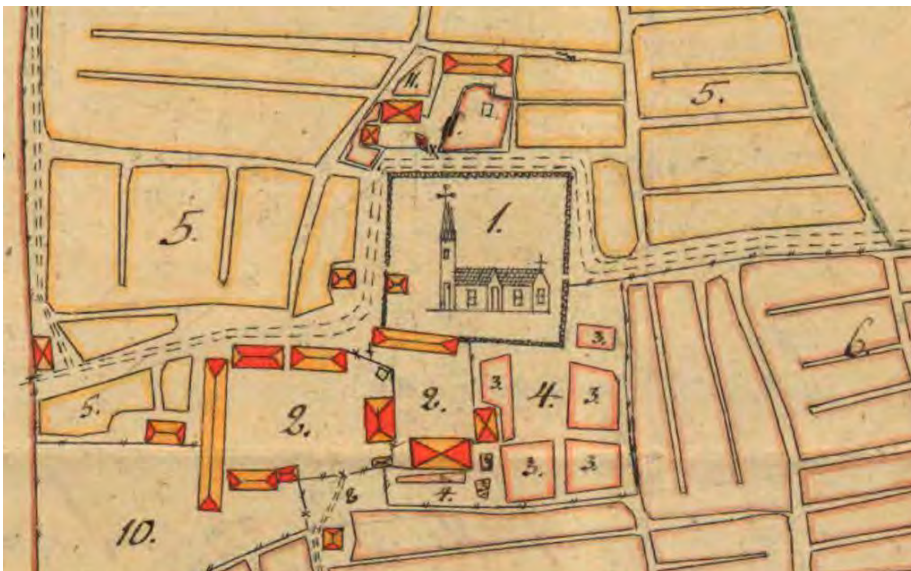
Lundby kyrka

Nytt styrsystem

Antikvarisk rapport

Kanik-Lundby 2:2
Lundby socken
Västerås kommun
Västmanlands län
Västmanland

Helén Sjökvist

Lundby kyrka

Nytt styrsystem

Antikvarisk rapport

Kanik-Lundby 2:2
Lundby socken
Västerås kommun
Västmanlands län
Västmanland

Helén Sjökvist

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård
Stora Gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2017

Samtliga foton av Helén Sjökvist om inget annat anges.

Omslag: Utsnitt av lantmäterikarta över Lundby från 1802. 19-väs-165.

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Publik Licens 4.0 (CC BY)
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

Lantmäteriets kartor omfattas inte av ovanstående licensiering.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Medgivande MS2012/02954.

ISBN 978-91-7453-662-1

Tryck: Stiftelsen Kulturmiljövård, Västerås 2017

Innehåll

Inledning.....	5
Bakgrund	5
Historik med relevans för ärendet.....	5
Bakgrund till åtgärderna.....	5
Genomförande	6
Undersökningsresultat.....	7
Referenser.....	8
Otryckta källor.....	8
Litteratur.....	8
Tekniska och administrativa uppgifter	8

Figur 1. Lundby kyrkas läge markerat med en röd ring. Utdrag ur Gröna kartan. Skala 1:50 000.

Inledning

Under 2011–2012 har ny reglerutrustning tillkommit i Lundby kyrka. Tillstånd till arbetet gavs av länsstyrelsen 2008-11-27 (dnr 433-11751-2008). Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) har medverkat som antikvarier på uppdrag av Västerås pastorat.

Bakgrund

Historik med relevans för ärendet

Lundby kyrka har ett ursprung i en romansk 1100-talskyrka.¹ Dess murar ingår idag i kyrkans sydöstra väggpartier. Under 1400-talet utvidgades kyrkan mot öster och valv slogs över kyrkorummet. Samtidigt tillkom sakristia och torn. På 1890-talet genomgick kyrkan en ombyggnad som innebar att valven till stora delar revs och ersattes med nya samtidigt som koret fick en tresidig avslutning. Interiören försågs med ny inredning med bänkar och läktare i nygotisk stil. Nuvarande interiör präglas i huvudsak av den stora ombyggnad som genomfördes 1988.² I samband med denna ombyggnad avlägsnades delar av den nygotiska inredningen från 1890-talet, däribland orgelläktaren. Bänkinredningen byggdes om men befintliga gavlar behölls. Altarringen byggdes om med bibehållande av räcketts profiler. Kyrkorummets inredningssnickerier återfick i samband med detta en mer ursprunglig färgsättning. Kyrkans golv höjdes för att möjliggöra installation av golvvärme. Samtidigt fick vapenhuset en ny trappa och städcentral samt nytt WC och kapprum. Även kyrkans elsystem förnyades.

Figur 2. Kyrkan fotograferad under tidigt 1900-tal. Foto Västmanlands läns museums arkiv.

Figur 3. Kyrkans södra vägg från ostnordost. Grundstenar fotograferade 1928. Foto B. Engström/ATA.

Bakgrund till åtgärderna

Genomförda mätningar av kyrkans relativa luftfuktighet har visat på att denna är betydligt för låg. Detta har resulterat i torkskador på inredning och inventarier i kyrkan. Åtgärderna är tänkta att minska dessa problem och förebygga att nya skador uppkommer. Den befintliga golvvärmen är även mycket trög och man har ingen möjlighet till snabb uppvärmning med efterföljande temperatursänkning i kyrkan.

Den befintliga styrutrustningen saknade en övergripande kontrollfunktion och den tekniska livslängden ansågs vara slut.

¹ Ahlberg & Björklund 2000.

² Hammarskiöld 2005.

Genomförande

Värmecentralen är, med de förändringar som genomförts, tänkt att styras med en webbaserad styrutrustning med tillhörande givare i kyrkans olika delar. Styransläggningen gör det möjligt att mellan de tillfällen kyrkan används för verksamhet kunna reglera temperaturen efter den relativa luftfuktigheten. Uppvärmningstiden optimeras för aktivitet.

Åtgärderna rör i princip bara teknisk utrustning. Skåpet för styrutrustningen är bytt men placerat i samma läge. Den nya reglerutrustningen innebär till större delen omflyttningar av befintliga funktioner. I tornet byttes befintligt vägghängt apparatskåp till nytt golvstående. I städskrubben i vapenhuset finns en befintlig elpanna som försörjer golvvärmesystemet med värme. Denna är ej bytt. Befintliga givare är ej bytta. Befintlig elcentral är kvar.

Figur 4. Befintlig styrutrustning placerad i ett skåp på plan 2 i tornet, under trappan. Har demonterats.

Figur 5. Befintlig huvudcentral före åtgärder, även den placerad på tornplan 2.

Figur 6. Nytt skåp för styrutrustning.

Figur 7. Eldragningar nytt styrsåp – flertalet sedan tidigare befintliga.

Figur 8. Huvudcentral efter åtgärder.

Figur 9. Skåp i långbusets sydvästra hörn före åtgärder.

Figur 10. Skåp i långbusets sydvästra hörn efter tekniska kompletteringar.

Undersökningsresultat

Åtgärderna har i första hand rört ersättning av befintliga tekniska installationer utan kulturhistoriskt värde.

Referenser

Otryckta källor

Hammariskiöld, R. 2005. Karakterisering av Lundby kyrka. Västerås stift.

Litteratur

Ahlberg, H. & Björklund, S. 2000. Västmanlands kyrkor i ord och bild. Falun.

Redelius, G. 1975. Lundby kyrka. Västerås stifts kyrkoberivningskommitté. Västerås.

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr:</i>	KM11153
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	433-11751-08
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Kanik-Lundby 2:2
<i>Landskap:</i>	Västmanland
<i>Län:</i>	Västmanland
<i>Socken:</i>	Lundby
<i>Beställare</i>	Västerås pastorat
<i>Handlingar och projektledning:</i>	Svensk Klimatstyrning AB
<i>Antikvarisk medverkan:</i>	Helén Sjökvist Stiftelsen Kulturmiljövård Stora Gatan 41 722 12 Västerås